

Milczenie ocalonych ●●●●○○

Bat Yam – Tykocin”, wspólne przedsięwzięcie wrocławskiego **Teatru Współczesnego, Teatru Habima w Tel Awiwie** oraz Instytutu Adama Mickiewicza, składa się z dwóch przedstawień, które łączy wspólna scenografia i temat skomplikowanych relacji polsko-izraelskich. Spektakle zostały pokazane razem we Wrocławiu, najczęściej jednak będą grane osobno: w Polsce i w Izraelu. W pierwszym – będącym efektem pracy dramaturga Amita Epstein, reżyserki Yael Ronen i aktorów Współczesnego – podróż tykocińskiego ocalańca Jakuba Kozicza wraz z izraelską rodziną do Tykocina staje się okazją do pokazania stereotypów polsko-izraelskich, ale też do konfrontacji z przemilczaną, wypartą przez ocalańców historią Holocaustu. Z milczeniem, które przenosi się z pokolenia na pokolenie, niszczy poszczególnych ludzi i całe rodziny. Drugi spektakl, któremu kształt nadali dramaturg Paweł Demirski, reżyser Michał Zadara i aktorzy Habimy, opowiada o grupie stołecznych dziennikarzy i historyków, którzy najeżdżają Tykocin, by przeszkodzić w, niesłusznym ich zdaniem,

przyznaniu jego mieszkance (która miała przyczynić się do ocalenia Jakuba Kozicza) medalu Sprawiedliwa wśród Narodów Świata. Jednak im bardziej zagłębiają się w historię, tym mniej są pewni swoich racji. Obu ekipom udało się spojrzeć na relacje polsko-izraelskie bez politycznej poprawności, z bolesną szczerością, częściowo tylko łagodzoną przez poczucie humoru. Pokazać, że do prawdy wojennej, sedna naszych stosunków, nie sposób dziś dotrzeć. Rozmywa się w jednostkowych sytuacjach, wyborach, w których niejednokrotnie ocalenie jednej osoby oznaczało wydanie wyroku śmierci na inną. Czy kogoś to zresztą interesuje? Znacznie łatwiej poruszać się w świecie gestów politycznej poprawności, cepeliady i uklepanych stereotypów.

ANETA KYZIOŁ

Izraelscy aktorzy Igal Sade, Michael Koresz i Dow Rajzer podczas próby spektaklu „Tykocin”

